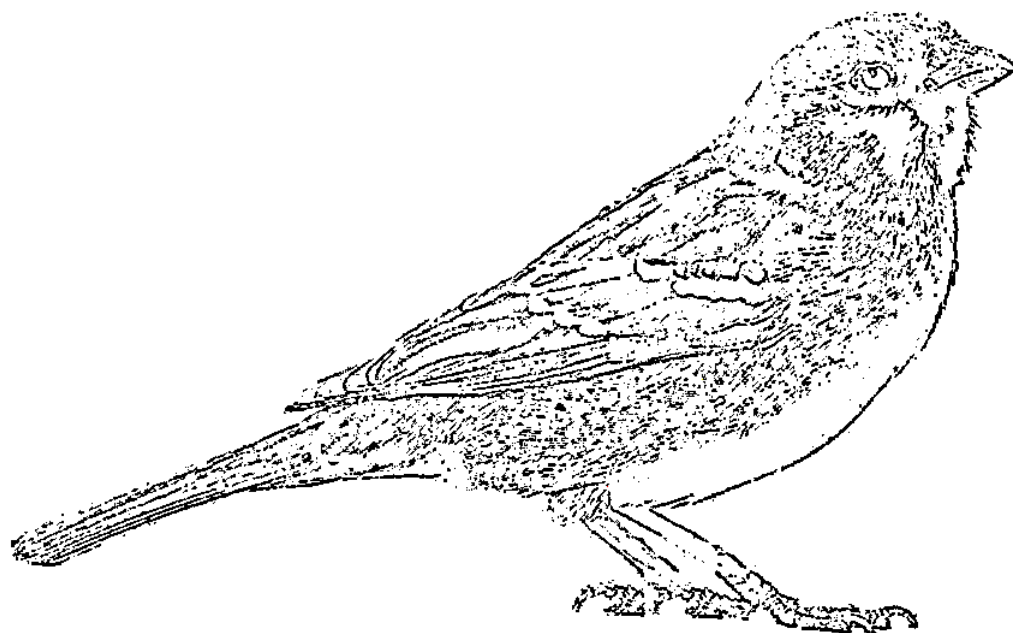

Zpravodaj

**Východočeské pobočky
České společnosti ornitologické
při Východočeském muzeu v Pardubicích**

- Vyhlášeno nové kolo příjmu žádostí o interní granty
- Pozvánka na VVT 2017 – Malá Haná
- Vítání ptačího zpěvu 2017
- Osmdesátiny RNDr. Jana Sklenáře
- Plánované akce na Josefovských loukách

69
2017

ÚVODEM

Znáte to. Sejdete v lese z cesty s tím, že si ji zkrátíte. Ve dne je to v pohodě a vždycky dojdete na nějakou další, nebo přímo tam, kam jste chtěli. Horší je to v noci.

Začínám mít lehce nepříjemnou náladu. Vyrazil jsem na sluky. Vyrazil jsem narychlo a pozdě. Na paseku, kterou jsem si na leteckých mapách vybral „slučím okem“ – jako že tam určitě musí být, už za soumraku nedojdu. To spíš už bude tma jako v ranci.

Z rozvolněného borového lesa, v němž se nepohne ani větvička, jen pod nohama mi lehce šustí loňská stařina, a kde by v pohádkovém šeru člověk čekal snad jen jezdce s ptačí hlavou na černém koni, vcházím do tmavého hvozdu, který se brzy svažuje v dosti hluboké údolí, v jehož dně se černají spíše tušené než viděné zákruty lesních potůčků, které se zde sbíhají. Relativně světlé borové plochy vystřídaly tmavé stráně porostlé vzrostlými smrky s příměsí listnáčů.

Nálada houstne. Je tma, jsem jinde, než jsem zamýšlel, z vybájeného tahu sluk patrně nebude nic. Zastavil jsem se. Šustění zpod mých nohou ustalo, ale zase se počalo ozývat drobné praskání větvíček z více míst okolo mě. Blesk ledkové baterky rozčísil okolí. Jedno prase, druhé prase, třetí. Divočáci pobíhají kousek okolo mě, až světlo je opravdu vylekalo. Během několika vteřin mizí v zákrutách rokliny a za kmeny smrků. Tak alespoň když ne ptáci, tak jiní plaší lesní tvorové, ulevují si.

Za dvacet minut už stojím při kraji paseky na okraji lesa, na nebi blikají hvězdičky. Je konec března, ale noc je příjemně teplá a nehybná. Z dálky zní tlumený štěkot psa. Jeho hlas musí letět lesem až od Bílých Vchynic, možná až z Rasoch. Když se zaposlouchám víc, ticho vlastně není – člověk už ani nevnímá temný hukot tepen současného života, jedna vede pár kilometrů odsud a spojuje Prahu a Hradec Králové. Podprahové zvuky náhle zaniknou v jasném pískání sluky. Nevidím ji, jen ji slyším, pak už z větší dálky. Tedy přeletěla. Minimálně jedna. „Slučí oko“ tedy zafungovalo.

Nálada měkne. Ona už vůbec změkla pohledem na jasnou oblohu s rozevřenou náručí širého vesmíru. Ze sluky, tedy cíle večerní výpravy, se vlastně stal náhle jen doplněk krásného výjevu. Sedl jsem si k patě stromu, rozsvítil baterku a do notýsku si zapsal: sluka lesní, 1 ex., A1.

Pojďte mapovat. Je to zábava!

Lukáš Kadava

ZPRÁVY Z VÝBORU

Nové kolo interních grantů pobočky

Stalo se již pravidlem, že Východočeská pobočka nabízí svým členům granty na podporu jejich ornitologické činnosti. Poslední výzvy se však zúčastnil jen jeden projekt, což mohlo být způsobeno i pro některé těžko pochopitelnými grantovými podmínkami. Z těchto důvodů se výbor VČP ČSO rozhodl vypsát nové kolo interních grantů a jasně stanovit podmínky pro jejich získání.

Své žádosti můžete nyní posílat do **30. 5. 2017** na pobočkový email (vcpcso@centrum.cz). Žádost by měla obsahovat název projektu, popis vaší zamýšlené činnosti a zdůvodnění, proč by ji měla pobočka podpořit. Dále je žádoucí vypsát i položky, na které chcete přispět. Výbor na toto kolo grantů uvolnil 18 000 Kč. Maximální výška příspěvku nebyla nijak stanovena, může se však stát, že Vám bude přiznána menší částka, než žádáte. Všichni členové pobočky pak mohou žádat o příspěvek v následujících kategoriích:

a) výzkum

Uvolněné prostředky by měly směřovat na výzkum, ideálně zaměřený na praktickou stránku ornitologie (př.: dlouhodobý monitoring zimujících havranů, sledování změn v populaci slavíka modráčka).

b) ochrana

O grant je možné žádat na činnost spojenou s praktickou ochranou přírody (př.: věšení budek, sekání náletů).

c) popularizace

Příspěvek je určený na podporu akcí zaměřujících se na zpřístupnění ornitologie novým zájemcům a laické veřejnosti (př.: pořádání výstavy, vycházek pro veřejnost, vedení ornitologického kroužku).

Všechny tři kategorie přitom mohou být propojeny v rámci jednoho grantu. Ten je možné použít pouze na nákup potřebného vybavení (např.: kroužky, samolepky, budky), nejde z něj proplácet projetý benzín, či odvedenou práci. Jako důkaz využití přiděleného grantu je výboru nutné zaslat (poštou, či mailem) kopii dokladu o nakoupeném vybavení (př.: faktura, paragon, pokladní doklad). Grant zaměřený na výzkum by pak měl vést k publikaci ve sborníku Panurus. Výsledky ochrannářských a popularizačních grantů je žádoucí zveřejnit na pobočkovém webu

(www.vcpcso.cz), nebo přednést na schůzi pobočky. Všichni žadatelé budou o výsledcích grantu a výši přidělených peněz informováni během června 2017.

Za výbor VČP ČSO Jakub Vrána

VVT 2017

Nepropásněte letošní Výzkumný víkendový tábor 2017 – Malá Haná

Víkendový výzkumný tábor je dlouholetou a tradiční akcí Východočeské pobočky ČSO. Od roku 2014, kdy probíhá mapování ptáků pro nový Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČR, volí výbor VČP ČSO místa konání VVT záměrně tak, abychom pomohli koordinátorům mapování pokrýt ta území regionu, v nichž data citelně schází. V letošním roce byla vybrána prakticky nezmapovaná oblast Malé Hané na rozhraní Pardubického, Jihomoravského a Olomouckého kraje. V okrese Svitavy se tak potkáme na VVT po 11 letech, v termínu **od 12. do 14. května 2017** se zde uskuteční již 24. ročník pobočkového VVT.

Obr.: Lesy mezi Vranovou Lhotou a Hartinkovem.

Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně rozsáhlou nezmapovanou oblast, bude v blízkosti oblasti zájmu VČP ČSO probíhat v pozdějším termínu 2. – 4. června Výzkumný terénní víkend Moravského ornitologického spolku – Středomoravské pobočky ČSO. Organizátoři obou akcí jsou domluveni v případě terénních aktivit na již mapovaných plochách na předání získaných dat a tím i zvýšení hnízdních kategorií.

Pahorkatinné krajině Malé Hané dominuje útvar Boskovické brázdy (330 m n. m.), ve které mezi zemědělskými plochami nenápadně protékají řeky Jevíčka a Třebůvka. Okolí brázdy se zvedá v podobě lesnatých vrchů Zábřežské vrchoviny směrem na východ a jižního výběžku Hřebečovského hřbetu na západě. Lesy jsou smíšené a dominují jim bukové porosty.

Naše terénní mapovací aktivity by měly být soustředěné do dosud velmi málo ornitologicky prozkoumaných čtverců 6365 a 6366. Severněji položené čtverce 6265 a 6266 však také skýtají možnosti doplnit dosavadní poznatky o hnízdním výskytu ptáků. Naším cílem bude zejména provádění tzv. hodinovek a zaměřovat bychom se měli i na co nejvyšší stupeň průkaznosti hnízdního výskytu určitých druhů ptáků, hlavně pak v prostředí lesů, zemědělské krajiny, vod a intravilánu, kde nás snad čeká i nějaké ornitologické překvapení.

Ubytování je zajištěno východně od města Jevíčka. VČP ČSO částečně uhradí náklady na ubytování. Kontaktní osobou je Jiří Mach (ma@gy.svitavy.cz, tel. 603 349 088), kterému **nejpozději do konce dubna nahlaste svůj zájem o účast**, bližší informace o letošním VVT na www.vcpcso.cz.

Jiří Mach a Lukáš Kadava

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU 2017

Přehled akcí v regionu východních Čech

Josefovské louky – Starý Ples

Sraz v sobotu 6. 5. v 6:00 u rybníka ve Starém Plese. Podrobnosti v samostatném článku o letošních akcích na Josefovských loukách.

Podbřezí u Dobrušky

Sraz v sobotu 6. 5. v 8:00 u ZŠ v Podbřezí. Onitologicko - botanická okružní vycházka nivou Zlatého potoka. Pořádá ČSO ve spolupráci s A Rocha a ČSOP. Vede: Pavel Světlík (tel.: 775 042 228, e-mail: psvetlik(zavináč)arocha.cz).

Rožďalovické rybníky (okr. Jičín)

Sraz účastníků v sobotu 6. 5. v 7:00 hod na hrázi rybníky Zrcadlo v obci Mlýnec v 7,00. Následuje procházka okolo rybníky s ukázkou odchyty drobných pěvců v rákosí a vypouštění uzdravených ptáků ze záchranné stanice Huslík u Poděbrad zpět do volné přírody. Kontaktní osoba: Vladimír Šoltys, mail jicinvet(zavináč)seznam.cz, (tel. 602 555 102).

Vrchlabí I

Sraz v sobotu 29. 4. u zámku v 7:30, 9:00 a 10:30. Vycházky zámeckým parkem v centru města s pozorováním ptáků, poslechem jejich hlasů a s odchytem a kroužkováním. Program pro děti. Pořádá ČSO a spolupráci se Správou KRNAP. Vede Jiří Flousek (tel.: 499 456 212, 732 864 202, e-mail: jflousek(zavináč)krap.cz).

Vrchlabí II

Sraz v sobotu 6. 5. u příjezdu k rybníku u letišť v 7:30, 9:00 a 10:30. Vycházky podél rybníka s pozorováním ptáků, poslechem jejich hlasů a s odchytem a kroužkováním. Program pro děti. Pořádá ČSO a spolupráci se Správou KRNAP. Vede Jiří Flousek (tel.: 499 456 212, 732 864 202, e-mail: jflousek(zavináč)krap.cz).

rybník Bohdaneč (Lázně Bohdaneč)

Sraz v úterý 2. 5. v 16:00 na hlavní hrázi Bohdanečského rybníka, za benzinovou stanicí směrem na Chlumeč nad Cidlinou. Ukončena bude v 19, 00 hod. Později příchozí nás naleznou při cestě k ptačí pozorovatelně ležící na Polákově poloostrově. Na programu je Akce bude doplněna ukázkou odchyty ptáků. Akci organizuje město Lázně Bohdaneč. Akci vede František Bárta, (tel. 602 225 749).

Dolní Čermná

Sraz v neděli 7. 5. ve 4:00 na náměstí v Dolní Čermné (ÚO). Následuje několikakilometrová procházka spojená s poslechem a pozorováním ptáků, včetně provokace ptáků pomocí audionahrávek. Součástí programu bude i ukáзка kroužkování, malá soutěž pro děti a v cíli při občerstvení i prezentace z výzkumné práce naší skupiny. Vedou Aleš Hampl (604 208 580, ales.hampl(zavináč)seznam.cz) a Jan Růžička (731 070 397, ruzichon(zavináč)seznam.cz).

Heřmanův Městec

Sraz v pondělí 1. 5. v 6:00 před Autokempem Konopáč. Odtud se přesuneme na potok Konopka blíže k městu. Zde budou ukázky odchyty

a kroužkování ptáků a další doprovodné akce do 11,00 hod. Pořádá Společnost přátel Železných hor s podporou města Heřmanův Městec. Akci vede František Bárta (tel.: 602 225 749).

Litomyšl

Sraz ve čtvrtek 27. 4. v 8:45 u vstupu do Nedošínského háje. Následovat bude cca 2 hodinová prohlídka háje s nasloucháním a určováním ptačích hlasů, povídáním o zde kvetoucích rostlinách a dalších obyvatelích háje. Vede Lubor Urbánek (tel.: 604 824 652).

Svitavy, Horní a Dolní rybník

Sraz v sobotu 29. 4. v 8:30 na hrázi Dolního rybníka. Vycházka s pozorováním a určováním ptáků, ukázkou jejich kroužkování a soutěžemi pro děti. Spolupořadatelem je ZO ČSOP Rybák Svitavy. Akce se nekoná v případě velké nepřízně počasí. Kontaktní osoby: Jiří Mach (603 349 088) a Jakub Vrána (739 697 659)

KURZ PRAKTICKÉ ORNITOLOGIE 2017

Letos proběhne již čtvrtý ročník kurzu praktické ornitologie v Orlickém Záhoří. Dozvíte se zde jak na určování ptáků podle vzhledu i hlasu a vyzkoušíme si to přímo venku. Nahlédnete do tajů kroužkování. Seznámíme vás s výsledky dlouhodobých monitoringů a poradíme, kde se můžete zapojit i vy. Dozvíte se zajímavé informace a nasajete jedinečnou atmosféru kraje za horami. Budeme se těšit na viděnou! Více informací a přihlášení na <http://www.ptacizahori.cz/>

Co to je za ptáka??

UHPěčko...
(univerzální hnědý pták)

Ale kdepak, to je samice hýla rudého!

KURZ PRAKTICKÉ ORNITOLOGIE

Orlické Záhoří 23. - 27. června 2017

Připadají vám ptáci nerozlišitelní a jejich hlasy vám splývají? | Chcete se je naučit, seznámit se s novými lidmi a možnostmi? | Chcete něco prožít?

- URČOVÁNÍ PTÁKŮ V TERÉNU**
Jak se vyznat v hlasech a barvách ptáků, kde začít?
- URČOVÁNÍ STÁŘÍ A POHLAVÍ PTÁKŮ V RUCI**
Jak vypadají ptáci zblízka?
- ZÁKLADNÍ VÝZKUMNÉ METODY**
Čím můžeme přispět i my?
- KRAJINA, OCHRANA A OHROŽENÍ PTÁKŮ**
Proč někde jsou a jinde je nenajdeme?

VÍCE O KURZU, PŘIHLÁŠKA I NÁZORY ÚČASTNÍKŮ NA PTACIZAHORI.CZ
KONTAKT: ptacizahori@gmail.com

1300 Kč
Zahrnuje ubytování a materiál pro účastníky

Ornitologická stanice Orlické Záhoří
ROCHA
A Rocha Křesťané v ochraně přírody, o.p.s.
ČSO
Česká společnost ornitologická
Východočeská pobočka ČSO

VÝROČÍ ČLENŮ

Osmdesátiny RNDr. Jana Sklenáře

Jen málokterý zoolog byl od šedesátých do devadesátých let 20. století ve východních Čechách tak nepřehlédnutelný jako Honza Sklenář. Je neuvěřitelné, že tento "věčný mladík" vždy hýřící nápady, dobrou náladou, vtipy, nakažlivým smíchem, ale i vlídným slovem, moudrostí a pozitivní energií, se v těchto dnech dožívá osmdesátky. Jistě se na mě bude zlobit, že toto významné životní jubileum připomínám, protože k jeho povahovým rysům patří mj. také skromnost.

RNDr. Jan Sklenář se narodil 6. května 1937 v Užhorodě, kde jeho otec vykonával pozici poštovního úředníka. Ptáky se učil znát nejen v okolí Dobříše a Zbraslavi, kde vyrůstal, ale také u příbuzných na východním Slovensku a v Maďarsku. Zcela ho uchvátila touha znát všechny opeřence a snad už tehdy se rozhodl pro celoživotní dráhu zoologa. Po maturitě na Vančurově gymnáziu v Praze (1955) nastoupil na Přírodovědeckou fakultu UK, kde se jeho učiteli stali např. doc. W. Černý, doc. V. Hanák nebo prof. O. Oliva. Zřejmě z důvodu přebytku adeptů ornitologie soustředěných kolem doc. Waltra Černého se připojil ke skupině tehdy začínajících mammaliologů (J. Gaisler, V. Hanák, K. Hůrka, L. Janský, J. Figala) a začal se postupně profilovat ve specialistu na netopýry. Ještě jako student 5. ročníku fakulty nastoupil 1. listopadu 1959 do tehdy nově formovaného Východočeského muzea v Pardubicích jako zoolog. A zůstal zde zaměstnán celých 40 let až do svého odchodu do starobního důchodu v roce 1998.

Po celou dráhu profesionálního zoologa soustředil Jan Sklenář svou pozornost na faunistický průzkum tehdejšího Východočeského kraje, specializoval se při tom na ptáky a netopýry. Zejména se věnoval oblasti Orlických hor a rezervaci Bohdanečský rybník a rybník Matka, jejímž byl řadu let určeným správcem. Znalost regionu dala vzniknout řadě odborných prací i uceleným popularizačním dílům, například publikaci Příroda Pardubicka. Přestože Jan Sklenář nebyl v průběhu svého profesního života nijak nadprůměrně publikačně činný (spíše naopak – zastával názor, že *"lidstvo to bez jeho článků přežije"*), nenechal si žádné významnější nálezy pro sebe. V jeho bibliografii (uvedené v připravovaném článku ve sborníku Panurus) tak můžeme najít i množství kratších faunistických sdělení a zpráv, které svědčí o jeho soustavné terénní práci.

Pozoruhodné a všeobecně málo známé jsou Sklenářovy občanské postoje, společenská angažovanost, soukromý život a také jeho koníčky. Nikdy netoužil po kariéře a funkcích. Kromě vedoucího přírodovědného oddělení vykonával však půl roku i post ředitele Východočeského muzea v Pardubicích, což se všeobecně málo ví. Jeho manželství se po několika letech rozpadlo. Snad i proto, že neměl vlastní rodinu, se o to víc věnoval dětem a mládeži v zájmových přírodovědných kroužcích a klubech v Pardubicích (v ODPM, ve VČM a v Přírodovědném klubu při ZK Tesla). Když po okupaci republiky vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1968 vyvěsil na věž pardubického zámku státní vlajku, začala se o něho zajímat Státní bezpečnost. Honza vždy otevřeně říkal to, co si myslel. A protože si liboval v ironii, inteligentním humoru a neuznával přitom komunistickým režimem stanovené autority, míval časté problémy.

Jan Sklenář je nesmírně muzikální, miloval zpěv a tanec, což jistě souvisí s jeho veselou povahou. Býval členem folklórního souboru, veřejně vystupoval a zahrál si dokonce v dokumentárním filmu o lidových zvycích na Vysočině. V lásce k hudbě jsou možná i kořeny jeho občasného exhibicionismu, kdy při nejrůznějších příležitostech překvapoval okolí svými pěveckými a tanečními kreacemi.

Již od mládí rád cestoval a poznával cizí kraje a jejich přírodu. Projel celou Evropu a mnoho zemí Asie, Jižní i Severní Ameriky a Afriky. Honza je po celý život neobyčejně systematický a snad i tak trochu "postižený" prací muzejníka. Proto si vždy vedl podrobné deníkové záznamy a tedy i přesnou evidenci navštívených míst. Víme tak, že do ciziny (vyjma Slovenska) vycestoval celkem 160x a navštívil celkem 90 států světa, mnoho z nich opakovaně. Zamiloval se do Afriky, hlavně do té jižní, která se podle jeho vlastních slov na čas stala jeho druhým domovem. Jezdil sem opakovaně a vždy na několik měsíců.

Když byla v roce 1975 založena Východočeská pobočka České společnosti ornitologické, Jan Sklenář byl již váženým a uznávaným zoologem. Nepřekvapí proto, že stál od počátku spolu s JUDr. Františkem Obhlídalem, ing. Pavlem Žďárkem, Zdeňkem Klůzem, Ladislavem Štanclem a dalšími ve vedení Pobočky. V roce 1979, po náhlém úmrtí Z. Klůze, se stal místopředsedou pobočky a byl jím až do poloviny 90. let. Významně se podílel především na aktivitách, kterým dobře rozuměl. Pomáhal zorganizovat výstavy o ptácích v prostorách kulturního domu Hronovická v Pardubicích, realizoval řadu přednášek a zasloužil se o vydání publikace manželů Štanclových "Ptáci Pardubicka II", které vyšlo ve Východočeském muzeu. Ediční činnost mu byla vlastní, a proto se ujal i redigování hlavní pobočkové odborné tiskoviny - byl vedoucím redakční rady Sborníku VČP ČSO

(později přejmenovaného na Panurus) a jako redaktor tak připravil k vydání celkem 15 čísel tohoto periodika.

Přejeme Ti Honzo pevné zdraví, neutuchající elán a ať Ti celoživotní studnice optimismu, veselosti a radosti ze života nevysychá.

Vladimír Lemberk

JOSEFOVSKÉ LOUKY

Přehled plánovaných akcí na Josefovských loukách v roce 2017

Vítání ptačího zpěvu – sobota 6. 5. 2017 od 6:00

poslouchání zpěvů s ing. Kamilem Čihákem a od 8:00 TRADIČNÍ pozorování a odchyt ptáků, open-air výstava o ochraně tropických pralesů.

Trumfne letošní rok ty předchodí v rozmanitosti ptáků? Příleťnou nové druhy bahňáků? Každá další sezóna jarního zavlažování přitahuje více a více ptáků. Jaké nové druhy budeme moci pozorovat tentokrát? Opatření provedená přes zimu jsou cílená na ty nejvzácnější luční ptáky. Přijďte se podívat, jak ptačí park funguje. Opeřence můžete obdivovat nejen skrz supervýkonný dalekohled, ale i přímo z ruky ornitologů. Akce pro malé i velké, sraz u rybníka ve Starém Plese - 50.3379583N, 15.9568228E).

Noční příroda Josefovských luk – pátek 2. 6. 2017 od 19:00

Sraz u Podklasního mlýna pod Josefovem. Vhodné pro celou rodinu, avšak trvání do pozdních nočních hodin.

Nejsvrázdnější akce pro veřejnost na Josefovských loukách. Poznejte tajemný svět soumravných a nočních zvířat. Nechybět bude odchyt a ukázky netopýrů, chřástalů, nočních motýlů i seznámení se zvláštní květenou tankodromu, zaplavovaných luk i orchidejemi Josefovských strání. Doporučujeme výkonné svítilny a pevnou obuv! Provádět Vás budou odborníci z Muzea východních Čech, Českého svazu ochránců přírody a České společnosti ornitologické.

Volný pracovní tábor – od úterý 25. 7. 2017 do úterý 8. 8. 2017

Netopýří noc – pátek 1. 9. 2017

1. část v 16:30: přednáška Mgr. Břeňka Michálka – místo bude upřesněno, vhodné pro středoškoláky a dospělé.

2. část v 18:30: průstup Josefovským podzemím v Ravelinu XIV.

3. část - chytání a demonstrace netopýřů v **19:30** u Podklasního mlýna pod Josefovem, pro všechny).

Mezinárodní noc pro netopýry se konečně poprvé uskuteční i v „**Netopýří metropoli**“ – **Josefově!** Pořádána jako akce Ptačího parku Josefovské louky České společnosti ornitologické. První částí bude výprava do světa těch nejohromnějších i nejminiaturnějších netopýřů světa prostřednictvím autentických fotografií a příběhů (začátek v 16:30, přesné místo v Josefově bude upřesněno, přednáší Mgr. Břeněk Michálek). Po přesunu k Podklasnému mlýnu (v 19:30) proběhne odlov netopýřů nad Starou Metují a jejich sledování pomocí speciálního zařízení – detektoru netopýřů. Akci povedou zoologové z České společnosti pro ochranu netopýřů a České společnosti ornitologické.

Ptačí festival – sobota 7. 10. 2017 od 8:00

Ptáci se při své daleké cestě na zimoviště zastavují i na Josefovských loukách. Bude možné pozorovat nebo přímo do ornitologických sítí odchytovat zajímavé druhy, které běžně nepotkáváme. Nad Novou Metují se tou dobou občas zdržuje „ptačí pirát“ orlovec říční, na březích tůní se může krčit severská slučka malá. Silným dalekohledem uvidíme další desítky druhů ptáků. Každoroční akce pro malé i velké, vedena odborníky z České společnosti ornitologické. Sraz u rybníka ve Starém Plese - 50.3379583N, 15.9568228E).

Zazimování Josefovských luk – sobota 4. 11. 2017 od 9:00

Brigádička, která uzavírá sezónu. Zahradíme stavidla zavlažovacího systému, rozděláme oheň a spálíme větve, které překážejí ve vstupním areálu a na stezkách. Provedeme údržbu pozorovatelny, velkého krmítka i modelu říční krajiny. Budeme pálit, sekat, natírat, sbírat a pochutnávat si na Josefovských ekošpízech. Akce pro celou rodinu a všechny, kteří mají fortel a pracovní oděv ☺ Na spolupráci se těší Česká společnost ornitologická. Sraz ve vstupním areálu ptačího parku.

Podrobnosti ke všem akcím vám poskytne Břeněk Michálek. Kontakt: Břeněk Michálek, josefovskelouky@birdlife.cz, mob.: **734 226 037**.

POZVÁNKA NA VÝSTAVU

Výstava "Táhni, ...ale vrať se!" ve Východočeském muzeu v Pardubicích

Ptačí stěhování lidi fascinovalo odnepaměti. Proč se najednou na podzim z krajiny ztratí, když do té doby jich bylo plno? Kam odletí? Kudy? Jak je možné, že se na jaře zase jejich hejna objeví a ptáci začnou zpívat, hnízdit a vyvádět mladé? A co víc – proč se najednou u nás v zimě objeví úplně jiní ptáci, které tu po celý rok nikdo neviděl? Na tyto otázky (a také na spoustu dalších) se snaží odpovědět nová výstava s názvem „Táhni, ... ale vrať se!“ otevřená ve Východočeském muzeu v Pardubicích.

Velký gotický sál zámku se proměnil v útočiště desítek druhů ptáků. Nad hlavami návštěvníků „létají“ čápi, rorýsi, rackové, včelojed, orel křiklavý a kachny. V rákosí se schovávají bukač, bukáček, rákosníci, ale i ornitolog kroužkující ptactvo. Každý návštěvník si může vlastnoručně vyzkoušet kroužkování ptáků a prolístovat ornitologický deník. Hlavně pro děti je přichystána naklápěcí mapa, po které musí dopravit kuličku představující tažného ptáka do jeho zimoviště a zpět a vyhnout se různým nástrahám. Vystavené exponáty a informační panely doplňuje i počítačová hra a krátký film.

Migrace ptáků byla donedávna obestřena velkým množstvím tajemství, mýtů a pověr. Řadu záhad pomohly odhalit nové metody výzkumu, především kroužkování ptáků a v posledních desetiletích také satelitní sledování. Výsledky jsou překvapivé a udivily nejen laiky, ale i odborníky. Také o tom je tato výstava, která vznikla ve spolupráci Muzea Komenského v Přerově a Východočeského muzea v Pardubicích. **Otevřena je denně mimo pondělí od 10:00 do 18:00 hodin ve Velkém gotickém sále pardubického zámku a to až do 10. září 2017.**

Vladimír Lemberk

ZPRAVODAJ – interní periodikum *Východočeské pobočky České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích* (kontakt: Zámek č. 2, 530 02 Pardubice, internet: www.vcpcso.cz, e-mail: vcpcso@centrum.cz, účet: Fio banka, č. ú. 2501022899/2010). Redaktor: Libor Praus, ilustrace: vrabec polní (*Passer montanus*) © Libor Praus; sýkořice vousatá *Panurus biarmicus* © Jana Kuřová. Příspěvky zasílejte na adresu redaktora: Tř. E. Beneše 1534, 500 12 Hradec Králové, nebo na e-mail: libor.praus@gmail.com

